

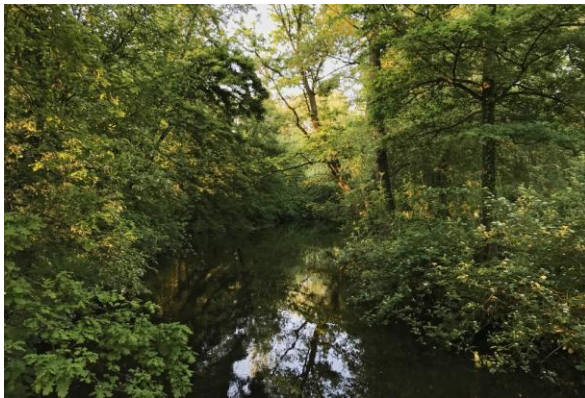

Kleine Dommel, 13 mei 2023 (Harold Bierens)

Een persoonlijk verslag van de Big Day 2023

Harold Bierens

De Big Day van vorig jaar was een groot succes. Alle deelnemers, verdeeld over drie teams (gemeenten) waren unaniem enthousiast. 'Volgend jaar weer' was het motto. Dan wel graag wat eerder was het gezamenlijke verzoek, want als vogels niet meer zingen is het lastig zoeken naar veel 'algemene' soorten. Robbert en Paul wilden de organisatie wel weer op zich nemen en gaven goed gehoor aan het verzoek het wat eerder in het jaar te organiseren: 13 mei. Middenin het broedseizoen dus en nog deels in het trekseizoen: dat moet veel soorten opleveren. Niet voor niets is de Global Big Day op dezelfde dag gepland.

Dommeljungle, 13 mei 2023 (HB)

Ondanks het enthousiasme van vorig jaar en het feit dat Paul en Robbert netjes gevraagd hebben of het iedereen wel uitkomt, moeten we toch afhaken. Ikzelf heb de volgende ochtend een inventarisatie en die avond een feest. Geurt-Jan, mijn teamgenoot van vorig jaar heeft die ochtend eigenlijk 'nestkastverplichtingen' op Welschap. We besluiten af te haken, tja dat krijg je met een vogelWERKgroep.

Het weekend komt dichterbij, de vooruitzichten zijn goed. Na een nat en 'koud' voorjaar heb ik eigenlijk wel zin in een dagje lekker vogels kijken. Bovendien begint het feestje pas om 19.30u. Ik besluit toch mee te doen voor de lol. Te laat om Geurt-Jan nog van zijn plannen te houden of om Martijn te contacteren, denk ik. Die laatste heeft zich als 'solo-team' ingeschreven en zal daar zijn reden voor hebben, is mijn gedachte. Martijn wordt, terecht blijkt, als geduchte concurrent gezien. Voor de winst gaan betekent veel kilometers maken en veel verschillende gebieden bezoeken. Los van het feit dat de dag lang doorgaat om ook de avond/nachtsoorten mee te pikken. Dat zit er dit jaar niet in voor mij. Prima, dan heb ik ook de tijd aan mezelf en kan ik me

concentreren op landschappelijk fraaie stukjes. En die heeft Eindhoven nog genoeg.

De wekker gaat om 6 uur: uitslapen voor inventariseerders. Eerder is niet nodig, vorig jaar begonnen we om 4.15u en naast een Zwarte roodstaart in het centrum en veel dronken stappubliek leverde dat weinig voordeel op. Na een snel ontbijt kan ik zo de fiets op en naar mijn 'home patch' in. Het Dommelplantsoen waar Tongelreep en Dommel samenkomen is een fraai stukje jungle middenin in de stad. Ik kom hier vaak maar dit valt ook in mijn MUS-gebied.

Dommelmoeras, 13 mei 2023 (HB)

Onderweg ernaartoe vullen de algemene soorten de lijst intussen, Merels, Heggemus, Huismussen, Kauwen en Houtduiven. Die

laatste zijn echt algemeen in de stad. Het Dommelpantsoen galmt van de vogelzang. Tussen de talrijke luid zingende Winterkoningen is het lastig filteren wat er nog meer zit maar het vaste MUS lijstje vult zich mooi in met Zwartkoppen, Roodborsten, Zanglijsters, Kool- en Pimpelmezen en Boomkruipers. Een Eekhoorn komt voorbij en wordt belaagd door een Zwarte kraai. Ook Grote Bonte en Groene specht laten zich makkelijk zien en horen. Boomklever is wat stiller in deze tijd, maar ook die werkt leuk mee. Even verderop bij het IJsvogelnest hoef ik niet lang te wachten tot een van de ouders terug komt met een visje. Gelukkig is het hier weer dicht groen zodat het pad naar de oever recht tegenover het nest weer wat beschermt is. Veel mensen weten de IJsvogel intussen te vinden en het is een wonder dat hij daar toch voor het derde jaar op rij broedt.

Ik steek intussen door naar het Stadswandelpark. Statige, oude bomen met verschillende vijvers. Goed voor wat algemene watervogels al zijn dat hier ook vooral de exoten Nijl- en Canadese Gans. Mét jongen, en dat zal ik nog vaak zien vandaag. Wilde Eenden met pullen zie ik niet of nauwelijks en dat past misschien ook bij het beeld dat het met die soort minder gaat. Naast de verwachte zangvogels is het park ook een bekende plek voor de Middelste Bonte Specht. Ik speel het geluid een paar

Moerasbos, 13 mei 2023 (HB)

keer af, niet wetend of dat eigenlijk wel mag, maar geen Mibo's. Het 'psik' van de Appelvink haal ik er wel makkelijk uit en vind twee vogels bovenin de boom. Ook een eerste Kleine karekiet in het smalle strookje riet van een van de vijvers.

Er zijn in stad intussen behoorlijk wat mensen actief. Na drie kwartier heb ik ongeveer 35 soorten en wil een flauwe grap maken over uurgemiddelden, maar team

Reusel komt al met de tussenstand van 50 soorten in het eerste uur.

Mijn tocht gaat verder buiten de ring in de Genneper Parken, een veelgelopen ronde voor mij. De zandvanger bij het Prehistorisch dorp levert naast een Fuut weinig op. Ik heb in 14 jaar MUS een keer de Visarend kunnen noteren die vanaf hier de ring overvloog. Zoveel geluk zit er vandaag niet in. De Genneper Parken bestaan voor een groot

deel uit kleinschalig boerenland met houtwallen en kleine bosjes. Een ecologische boerderij vormt het hart. Leuk voor Boerenzwaluwen, Eksters, Holenduiven en nog een Groene Specht. Boomvalken zie ik hier vaak later in het jaar, maar nu nog niet. De Steenuil- en Kerkuilkast hangen hier prima. Het gebied is zeer geschikt. Toch heb ik ze met veel speuren nog nooit gevonden, ook nu niet. De Kerkuilkast in de veldschuur ziet ook nog ongebruikt uit. Bosuil ken ik wel van avondbezoeken, maar daar hoef ik nu niet op te wachten. Ik slinger door het park en vervolg de route langs de Dommel. Pik nog een IJsvogel mee, maar wacht vergeefs op de Cetti's zanger die ik hier pas voor het eerst hoorde.

Even verderop wordt ik wel blij verrast door een zingende Nachtegaal. Dat bewijs maar even doorsturen. Ook dit deel ziet er als een natte jungle uit. Ik maak de nodige foto's die ik al 100x gemaakt heb maar ik krijg nooit genoeg van dit gebied. In het moerassige rietdeel laat ook een van de Waterrallen zich horen. De Blauwborst blijft stil. Wel leuk is een man Krakeend op de Dommel. De enige van de dag zal later blijken. Bij de schaatsbaan zit helaas al lang geen Roekenkolonie meer.

Langs de Tongelreep vervolg ik even later mijn weg. Het is op sommige plekken

heerlijk nat en voor de mountainbike nog lastig.

Tongelreepmoeras, 13 mei 2023 (HB)

Ik stop meer voor foto's dan voor vogels. De Goudvinken zie ik hier ook vooral in het winterseizoen, nu niet. Maar de Middelste Bonte stelt niet teleur en vind ik wel. De eerder verwachte Koekoek hoor ik hier ook voor het eerst. Weer een IJsvogel, maar de Grote Gele Kwikstaart die hier vaak bij de stroomversnellingen zit geeft niet thuis. Op de langgelegen sportvelden is het inmiddels druk met hockeypubliek. Geen goede timing voor Appelvinken die we hier vorig jaar wel 8 zagen, maar Zwarte Roodstaart, Scholekster en Buizerd trekken zich vaak minder aan van de drukte. Alleen de Scholeksters zitten op het trainingsveld wat leeg is nu 'onze' voetbalclub verhuisd is.

Langs Van der Valk en de snelweg fiets ik richting Hightech campus. Langs de

yogastudio, hopen dat de 'juf' me niet ziet nu ik mij afgemeld heb. Bonte Vliegenvangers en Groenlingen die ik ooit vanuit de studio hoor, laten zich nu ook horen. In de paardenwei zitten veel Spreeuwen en in een deel wat vaak 'blank' staat zitten nu 3 Kleine Mantels. De houtwallen en braamkoepels zijn potentieel geschikt voor de Grauwe Klauwier. Twee jaar geleden toen we de Kempen op de soort onderzochten heb ik dit ook intensief afgespeurd. Er wordt hier toch te druk gecreëerd, is mijn idee. Misschien later ooit. Hoewel nat en ongemaaid, zitten er wéér geen Kieviten in het weilandje. Vorig jaar dus ook niet en dit is het enige bekende gebied voor mij.

The Strip op de High Tech Campus, 13 mei 2023 (HB)

De poort van de HTC blijkt open, wat niet altijd het geval is in het weekend. Veel water en parkachtig groen naast wat hoogbouw. Toch vallen de plassen tegen. Een eenzame

Knobbelzwaan en in de verte een lege Oeverzwaluwwand. Het vele riet is wel goed voor karekieten en een eerste Rietgors. Maar de zon schijnt, het is intussen behoorlijk warm, dus speur ik op mijn gemak wat rond. Een Zwarte Roodstaart zingt vanaf de hoogbouw, een Gekraagde even later bij een oude boerderij op het terrein. Een vrouw Sperwer vliegt over met prooi, maar ik kan er niets van maken voor de soortenlijst. Een Slechtvalk zeilt boven het Philipspand. Een nieuwe nestplek? Mooi, hoef ik daarvoor de stad niet in. Over vlonders fiets ik naar de oeverzwaluwwand. Wel wat graafsporen, maar dat telt niet.

Klotputten, 13 mei 2023 (HB)

Even later vervolg ik de weg langs de Dommel. De knotwilgen kunnen Steenuilen opleveren, maar ik vind er geen. Wel een spechtennest waar de Grote Bonte af en aan vliegt. De Klotputten moeten hoge verwachtingen waar maken, ook al neemt de zangactiviteit af. Dat geldt niet voor

Winterkoning en Boomkruiper die ik de hele dag overal hoor. Naast plassen en wilgenstruweel is een plas-dras vlakte hier tegenwoordig afgesloten als vogelreservaat. Net als vorig jaar hoor ik hier meteen een Sprinkhaanzanger. Het gebied is goed voor de Kievit, meerdere paren lopen er met jongen rond. Maar het gras staat behoorlijk hoog. Op wat kalere en nattere stukken vind ik wel de verwachte Kleine Plevieren, maar het is te begroeid om veel doortrekkende steltjes te lokken. Daarmee valt het toch wat tegen. Daar kunnen twee Buizerds niets aan veranderen. De grote plassen zijn ook hier verdacht leeg, een enkele Grauwe Gans en wat Meerkoeten en Futen.

Er zitten wel twee Grote gele kwikken bij de sluis in de Dommel. Het landschap is fraai, een veld vol boterbloemen en de nodige libellen zorgen voor wat oponthoud.

Veld vol boterbloemen, 13 mei 2023 (HB)

Het pad door het wilgenstruweel is zeer modderig, toch wordt ook hier nog veel gelopen. Misschien dat de Bevers in de stad daarom ook minder schuw zijn. Ik speel nog een keer vals door de Blauwborst te lokken. Wel met succes.

Met een omweggetje fiets ik terug naar de tegenoverliggende parkvijver. Veel vissers maar geen Aalscholvers die hier vaak rondhangen, ook geen eenden of meeuwen. Wel net als vorig jaar begint op ongeveer dezelfde plek een Bosrietzanger te zingen. Heerlijk, bovendien nog een kleine bonus in de vorm van één enkele Oeverzwaluw boven de plas. De jas gaat uit en het is tijd voor de lunch. Om mijn gemak fiets ik langs water (de Gender) en door aaneengesloten lintpark naar huis. Volop exoten maar geen stadspecialiteit als de Halsbandparkiet. Die had ik hier een goede kans gegeven. Net als vorig jaar liet deze 'zekerheid' het afweten. Met 68 soorten ga ik thuis lunchen met de familie. Een leuke ochtend maar kansloos voor de competitie. Dat is al duidelijk.

Na de pauze om een uur of twee weer op de fiets gestapt. De andere kant op ditmaal. Als eerste naar de Stratumse Heide. Door het 'Schuttersbos': een parkachtige wijk met veel groen. De Bonte Vliegenvangers doen het goed, blijkt uit diverse zangposten dicht bij elkaar. De wijk gaat over in gemengd bos en vervolgens naaldbos. De teller stond even

stil, maar ik hoor bij een open plek de hoge piepjes van Grauwe Vliegenvanger die zich goed laten bekijken. Vooral veel Vinken maar ook Zwarte Mees en Kuifmees. Geen Goudhaantjes, en dat ligt niet aan mijn gehoor. Verderop de eerste Boompiepers. Ik ken de weg niet en dwaal op goed geluk door het bos.

Stratumse Heide, 13 mei 2023 (HB)

Ik blijf bij het Jagersven te staan i.p.v. het Kannunikesven en sta veel te lang te lullen met een ouwe natuurfotograaf. Wazige verhalen over een zeldzame 'wants', maar onbetrouwbaar als ie het over libellen en vogels heeft. Niet te vertrouwen die 'natuurmensen'. Weer teruggedwaald, maar beide vennen leveren niet de gewenste Dodaars op. Teveel gezinnen met honden en kinderen. De heide is te ver lopen voor hen en dus een stuk rustiger. Een goede plek voor de Nachtzwaluw, maar niet om 4 uur 's middags. Takjes afspeuren hou je niet al te lang vol. Een stuk of 3 Boomleeuweriken zijn

wel een fijne aanvulling. Natuurlijk Fitis, weer Boompiepers en nog een Gekraagde Roodstaart. Geen Fluiter, waarvoor ik een stuk met wat jonge eiken wel geschikt acht. Een veldje met een mooie poel is wel goed voor de eerste en enige Torenvalk.

Gijzenrooi, 13 mei 2023 (HB)

Genietend van de omgeving en ga ik van de heide over in het prachtige Gijzenrooi. Een fraai, oud cultuurlandschap. Ingesloten door bomensingels en houtwallen ligt een nat deel. Vorig jaar plas-dras, nu staat er een

grote watervlakte. Met de telescoop speur ik de randen af. Kleine Plevieren en 2 paar Kievit met jongen. Verderop een Blauwe Reiger en een Nijlgans. De watervogels (eenden) laten het toch wat afweten. Het struweel is spannender. Naast de vele

Zwartkoppen en Grasmussen hoor ik hier ook een eerste Spotvogel. Een Kleine Bonte Specht roept en roffelt vlakbij, maar krijg ik toch niet gevonden. Ook geen Grauwe Klauwieren, die hier volgens insiders wel

moeten zitten. Ik vervolg mijn weg, de akkers staan nog niet vol in bloei, maar het is wel fraai. Een paar Fazanten zijn goed voor de lijst, net als Geelgors en uiteindelijk een eerste Roodborsttapuit. Dat zou toch een 'schaamsort' zijn. De boerderijen in het gebied bieden geen Ringmussen. Nog even stoppen bij wat sparren in een tuin voor de Goudhaan, maar helaas. Voor Kerkuilen is het nog te vroeg bij de kast. Vorig jaar bleek het bewoond door Holenduiven. Later zal Martijn waarschijnlijk hier zijn Kerkuilen zien. Voor nu ben ik blij met een Grote Lijster.

Ik krijg haast, ik heb dochter Evi beloofd op tijd thuis te zijn en te koken. Maar ik wil nog wel graag naar de prachtige Collse Zegge. Al die verhalen over 'talrijke' Wielewalen doen mij ook verlangen naar dit prachtbeest. Dat zou de kroon op een mooie dag zijn. In hoog tempo fiets ik langs het DAF-terrein en het kanaal over. Hier begint al meteen een fraai randje Eindhoven. Rechts weilanden met geknotte wilgen en de Collse Zegge op de achtergrond. Links akkers met Incarnaatklaver en al een enkele Klaproos, evenals wat poelen. Goed voor luid kwakende Groene kikkers, maar voor vogels net iets te exotisch met Nijl- en Canadese Ganzen.

Bij de Collse Molen is het rustig. Geen wandelaars of vissers. Wandelen door het

Collse molen, 13 mei 2023 (HB)

stukje broekbos krijgt hier nu ook al snel 'expeditie' trekjes.

Zeer actieve muggen, de brandnetels kniehoog, boomstammen over het pad en het pad zelf diepe modder. De fiets laat ik dus achter. Geen IJsvogel of Grote Gele Kwik, al is dit een bekende broedplaats. Het is zeker niet stil, Vinken, Winterkoningen en Zwartkoppen gaan wel door. Maar niets van de gehoopte 'krenten' zoals Nachtegaal of Wielewaal. Ik fluit zelf wat en speel het geluid een paar keer af. Zonder resultaat.

De weilandjes en houtwallen waar ik uitkom zijn ook verlaten, op een grote groep

Kraaien en enkele Kauw na. Er zit zelfs geen Roek tussen. Bovendien is dit al Nuenens grondgebied (waar overigens nog wel een grote Roekenkolonie zit). Hoe mooi ook, de Colls Zegge valt tegen.

Het is intussen 6 uur geweest, tijd om af te ronden. Een overvliegende

Aalscholver schrijf ik als 81^e en laatste soort op. Al met al een heerlijk dagje vogelen in mooie stukjes natuur en dat allemaal in mijn hometown.

Een appje van Martijn met geluidsfragment van de Cetti's en melding dat ie er toch nog zit laat ik voor wat het is. Ik heb nog genoeg te doen. Als ik later hoor dat Veldhoven op 82 soorten geëindigd is komt er in de competitieve Harold toch wat twijfel boven. Niet lang, vogels kijken moet leuk blijven. De volgende ochtend na een rijke inventarisatieronde bij de Valkenswaardse visvijvers voelt voor mij ook als Big Day. ■

